

השבועון המצויר לאינפורמציה המערכת והמהלה:
רח' גליקסון 8, תל-אביב
(ליד תיאטרון "אהל")
ת.ד. 138, טל. (זמני) 66785

העורך:
אורי אבנרי
עורך משנה:
ש' לום

עורך הסגנון:
דב איתן
עורכת המערכת:
צלמי המערכת: רוני בר, דוד רובינר.
עורכת המערכת:
מיכאל אלמן, יחיאל בשן, ניצה נבי, נורית לביא, רפאל סלע, איסמר עלים, יעקב צילי.
סופרי חוץ:
הוארד נירדון, מונטי נייקובס, נביראל דגון, סלים מנצור.

מזכיר: העולם הזה בע"מ | מודפס בדפוס ישראל בע"מ | הפצה: פלם בע"מ

מכתבים

איבון דה-קרול

בהופעותיה של השחקנית ההוליוודית בארץ יש לזלזל בקהל הישראלי. תכנית הערב בתל-אביב שהייתה צריכה להתחיל בשעה 21.00 התחילה באיחור של שעה ומעלה. האם הייתה איבון דה-קרול מעיזה לאחר ששעה אחת גם בארץ אחרת? במה נוסף האמן הישראלי ממה? בזה שהוא ישראלי והיא מהוליווד? הבאת אמן מהוליווד עולה הון תועפות וכסף המרינה זורם החוצה, בלי כל בקורת לגבי התכנית, בו בזמן שלובי אמן ישראלי מתווכחים כאל משהו רגיל ורבות הן הקדנזות אשר אינן יכולות להראות את כושרן ויפופן היות ואין מאפשרים להן לעלות על הבמה.

איבון דה-קרול: יוכבד אבנית, תל-אביב

"אזהרה שהה בסאניטיקנדרו"

בשם יודי קהילת נרי הצדע מסאניטיקנדרו היום שבת כאן בגליל העליון, נתבקשתי למסור לכם סאנס. למען השם הפצירי נא בקוראים כי יפי כיוון לזכר כעלמא! בעקבות מאמרים שהופיעו בתקופה הזו (721) התנפל המון מבקרים, תיירים, משילים וסחם סקרנים על כפר קטן זה ומבלי להטיל ספק בכנותיהם הטובות של הבאים עלו להציב על תוצאות בקוריהם:

כמעט אין יום ששנותיהם של האכרים לא נאלץ צות לאורך לשהה כדי להשיב את בעליהן לשם תפוחים פנים, לאיוריהם הבלתי קרואים! והספר ימי העבוד מניע כבר לכבולם נכרים (הכנסת אורחים אצל בני הקהילה הוא חוק ולא יעבור). הכובדים ההכרתיים בהכנסת אורחים זו, מרוקנים את מלאי המון הדל של הקהילה בקצב מהיר. המבקרים בשבת — ומספרם הוא הנדוד ביותר בין המבקרים — שופעים ברשויהם הרתיים של בני הקהילה אשר נטיה את כל רכושיהם ועתה ארצה על סמך דיוקנים בדת ישראל. כמה מהמבקרים, "עיני הנפש" לא היססו לשי אול את בני הקהילה — זה דרוז בשבת — קר שיות אם הם עוד עונדים צלבים, מהיוקים פסלי קדושים כבתיהם ושאלות מעליבות מעי' אלה. נוסף לנזקים חומרים ועליונות אלה ישנה סכנה כי בקורים אלה יעוררו את שחי משקלם הנפשי של אכרים חורים ותמימים אלה בדאותם כי הופכים אותם למוצני מוזיאון חיים.

לאור כל האמור לעיל הנני לבקש בכל לשון של בקשה את כל אורחיה ריזוייטנטה של הקהילה לעולם לנפשים משך שנות השתייכות ראו שיות אלה ולהניח להם בשלה להנשים את שאיפתיהם: להיפך ליהודים יושבי הגליל שאינם נבדלים במאומה משר בני עמם.

פנחס לפיד, תל-אביב

טרמפ

בהעולם הזה (724, 724) סיפרתם על בחורה ש' עשתה מסיון להניח לאילת בלי כסף. ועל המצב הרווח. אני יכולה לציין רק עובדה שגם אני בחורה ונסעתי יחד עם חברתי, אמנם לא לנגב אלא לגליל ולעמק, ועברתי בי' ימים מתל-אביב עד תל-אביב, בלי הרבה הוצאות ושמיש בדרכי תהבורה. בלידה ישנו ככבדים שקבלו אותנו יפה מאד (מלבד אחים, כמו אפיקים). עלי לציין את היחס היפה של כעלי המכוניות והנהגים. את מכונית עובדת מבלי לעצור ולקחת את הנוסעים. מרים קופפר, תל-אביב

בגליון הבא תוכל הקוראה מרים להשוות את רשמיה עם רשמיה הצעירה שסיפרנו על אודותיה.

זויה

אבי לנו שכל נערה וכמעט כל נער מעונינים בדרך עשיר מעבר לאקדמיה. נוער זה, הרחוק כל כך באופיו מנוער הכורה והפמ"ח. מן המולדת וההתיישבות בה — יכול להיות לנו למכשול. האם נועד בארץ אחרת מעוניין אף הוא בעובדת מולדתו והתאורחותו במדינה זרה? נועד כזה מוטב להירי חיקו מכאן, ולא למנוע התרחקותו.

אידיאליסט, תל-אביב
הקורא האידיאליסט מעררב שני דברים. אמנם רוב הנוער, הרמיש משום מה הרגשה של מחנק, רוצה לצאת לחו"ל. אולם אין זה נכון שהוא רוצה להתאזרח במדינה זרה. החלום מצטמצם כמעט בכל המקרים בנטיעה של כמה חודשים, או שנה, שנתיים.

קונגרס ירושלים

איני מסכים עם דעת העולם הזה (723) כאילו

במו עיני

חיסון מדאכותי

ילד שובב הסריד, ללא הפוגה, חבר מושב אחד במסיבת חקלאים חגיגית. כא' שר חבר המושב רצה לגרש את הילד, איים הזאטוט: "אתן לך בוקס בשיניים!" אולם עתה נרגע ה' חבר, תפס בעורפו של השובב, שלף את שיניו התותבות ואמר: "בבקשה, תן בוקס!"

הקורא נסים לוי, מושב בית הלוי, זוכה בפרס של 1 ל"י.

כוננים ירושלים כבר את התנועה הציונית בזה שבמסגרת לשל' יהודים לעלות אל הארץ. ההנהגה לשל' יהודים לעלות את דלריהם והרו או"ש שרות עליה המונת בלי הבאת הון כדי לעזור לעולים הבאים בכוכר כל להתבסס בארץ. לכן תפקיד התנועה הציונית לשל' יהודים לעלות ארצה ויחד עם זה לשל' יהודים אחרים מאמריקה, שלא רוצים כעת לעלות בעצמם לארץ. להעלות את כספם ממילא יאלצו כסופו של חבר לעלות למען רכושם המוסקע כאן.

היום גולדברג, תל-אביב
המעשיה הישנה: 'יהודי' או 'משדל יהודי' ב' לתת כסף כדי שיעלה יהודי ג'.

הדלקים של בני ג'י
העולם הזה (719) כותב במדור אנשים כי החשבון עבוד קבלת הפנים למקראתור עלה 8380 לירות, קבלת פניו של בוגדונו 2250 לירות. בעתון ערב היה כתוב שקבלת פני מקראתור עלתה 23467 ובוגדונו 2629. ידו של מי נפוייה בעסק?

הקוראה שלום מבלבלת את המטבעות. לנר' חיות קוראיו תרגם העולם הזה את סכום ה' דולקרים ללירות ישראליות בשער הרשמי.

"חם נורא"
הקרקסורה של קצין חיל האוויר שהופיעה בסדר רחו של דוש (העולם הזה 720) מיכילה שאינו מתמצא באירודינמיקה. מרתף המטוס יוצר רוח

אד ודק אחורנית ולא לפנים.

גדעון לפק, עפולה
ביום חם יוצר מדחף הדמיון רוח בכל הכוור' ניס הדרושים.

רותי, רותי
הפסו את הנבנל!!! לאן נעלם הענק של הנכרת ליה רותי? (העולם הזה 722) דוש או הגיגלמן עם הפרחים?

העולם הזה פתח בחקירה.

ה ש ע ר

איבון דה-קרול עורכת קונצרט. אלפי קוראים מתעניינים בה, בהליכותיה, בדבריה. על העתונאי והצלם לספק אינפורמציה זו. השחקנית מופיעה על הבמה, מסתובבת בהפקות נאחוריה. היכן מקומם של העתונאי והצלם? מאחורי הבמה. כך נדמה לקורא.

אך אותו גודל של סדרנים, שליחי אימפרסרי ושומרייחוקיבסד'עצמם, הרגילים למנות עצמם אחראים למצב העניינים במקרים כאלה, סוברים אחרת. הם למדו ממחלקות מסוימות של הממשלה (והצבא) שתפקידם העיקרי למנוע בעד העתונאי את הגישה החפשית למקור האינפורמציה. רוב העתונאים התגללו אף הם למצב זה, ישבו בשקט במקומות הכבוד שהוקצבו להם באולם.

לא כן שליה העולם הזה. הם התפרצו, סבלנו אינסופית וכמעט בכוח, אל מאחורי הבמה. הם נאלצו לעבוד בתנאים איומים, בלי אף אחת מן ההקלות שהן מובנות מאליהן בארץ מולדתה של איבון עצמה. ובכל זאת העלו קציר כל שהוא.

מאחורי הבמה נגלתה איבון בדמות שונה לחלוטין — אשה אימפולסיבית, חמת'מזוג, הקלה ראה שהיא התשחוחת לו, חייכה, הודתה במלים רכות. אך ברגע שהפנתה לו גב ויורה מן הבמה ראה העתונאי איבון אחרת: היא רצה אנה ואנה, קראה ברובו: "ספשים! ספשים! ספשים!" נתברר שהאיש הממונה על התאורה לא כיוון את המנורות כרצונו.

משידבר יהלומי בדברי המתיחה על קלארק גיבל, פרצה איבון בצחוק, אמרה: "מעולם לא שמעתי את השם מבוטא בצורה זאת!" בהופיע פאולו גוריו (שמשום מה מיוזג את הופעתו עם הופעת איבון) מצאה איבון שתשואת הקלה אינן הולמות את המאורע, צעקה בקול גדול (מאחורי הבמה) "בראבו! בראבו!"

כשצלם העולם הזה אמר לה שהוא רוצה לצלמה בריקודיה, התמתחה בגאווה: "אדוני, איני רקדנית, אני זמרת!" בכל זאת נאותה, לבסוף, להתאפר בנוכחותה, דבר שאיפשר לו צלם את השער המענין ואת התמונות בעמוד האחרון.

בשעתו פרסמתי במקום זה את מכתבו של זוגר שקולניק, צעיר יהודי אמריקאי שלמד עב' רית בסמינריון הרבני שם, כתב לנו את הערותיו למרות שאי היה מעולם בארץ וחתם על העתון, עתה, אחרי שקיבל מספר גליונות כתב לנו הערות נוספות כשכמה מלים עבריות פוזרות במכתב):

"...אני שמח לספר לכם, עד כמה שזה שווה. לדעתי העולם הזה הוא מרתק ומעודד. הוא באמת עולמי, כפי שאומר שמו, ובכל זאת ישראלי, כפי שהוא צריך להיות. הוא הרבתי, מבלי לשנון, "תרבות" ו"ספרות" בעלות ערך מופקפק ומובן מופקפק. הוא מגלה דברים רבים, ביוחד במדור במדינה..."

באותו זמן הגיע מאמריקה מכתב אחר, של קורא ישראלי צעיר. בוגרי הצופים זוכרים היטב את "מוק' גלוברמן", תכול העיניית, מדרוך בצופי דיונגוף ולהבירון בחטיבת הנגב בימי המלחמה. עתה הוא לומד הנדסה אורחית בלוס-אנג'לס, קליפורניה. כותב מוק':

"...מצאתי את קליפורניה מדינה קלה. נוחה להסתגלות. מוג האוויר נחמד. נערות לפי מודל הוליווד, למודים שאינם גזולים וזמן, מכוניות מפוארות. אין ספק שחלק לא קטן מאותם מאה וחמשים יוצאי ישראל הלומדים בקליפורניה בחרו באותה מדינה בזכות מעלותיה הנוכרות. לשלושים הסטודנטים המצויים בלוס-אנג'לס גורמת קריאת העולם הזה הנאה רבה. גליוני חיו, המגיעים באחור של חודש אלינו, עוברים מיד ליד ומנוצלים בצורה המקסימלית... שכנינו פה, גויים ויהודים כאחד, הרוצים לקבל מושג על הנעשה בארץ הרוחקה, המלאים חלק סקרנות בעיון בשדרת התמונות, והגבנת, הנעשית בהשוואה לעשרות הירחונים המאמריקאיים, אף היא תוספת לשורת המחמאות.

בלגל חוסר ייצוג מתאים לבנות ישראל בלוס-אנג'לס, נשאלתי אף פעם מה דמות יש לנועה מתוצרת הארץ. התחלתי בהיסטוריה, בתאור הרקע, באתמוספירה המעצבת ומריות, אולם אותם בעלי הקילקים, תופסי העולם הריאלי ביותר השתדלו לא לפהק לעיני. הם דרשו עובדות. ומשום שפיגורה נאה כמות כפנים נחמדות לפחות, לא הועיל אף אוצר תמונות שלי, שכלל אף תמונת פורטרט של אחותי (היא ברכה גלוברמן, מזכירת הבימה). דפדפתי בערימת העתונים הגדולה בחורי והררתי "איך לצאת מן הענין בכבוד", כשקרן אור זרחה פתע מגליון העולם הזה...

עורך נכבד, זכור את חבריך בנכר ועשה אף למענם. תן ייצוג יפה למין היפה מן התוצרת המשובחת שאין לה אף בהוליווד החליף..."

מכתב זה של מוקי העלה בלב המערכת את הרעיון אם אמנם לא הגיעה השעה לארגן מפעל כדי להסיט את האינפורמציה בדרך המהירה ביותר לאלפי הצעירים השוים בחו"ל. לרובם אין הדברים "דרו" שים כדי לשלם עבור העתון שם. לפיכך מציע עתה העולם הזה, לקראת ראש השנה, להוריהם, חברותיהם וידידיהם של צעירים אלה בחו"ל, לחתום על "מנוי חו"ל" — כלומר, לשלם בארץ דמי מנוי (ומשלוח בדואר אוויר) עבור העתון שיוטס לחו"ל. יחד עם הגליון הראשון ישלח העולם הזה למקבלו תעודה נאה בו יצוין מי הגיש לו את העתון כשי פרטים על המחירים אפשר למצוא במדור המודעות, בעמוד 14 בגליון זה.

רוב האנשים רוטנים על הארץ כל עוד הם נמצאים כאן. אולם עובדה היא שכמעט כל צעיר ישראלי מתחיל להתגעגע אליה באותו רגע שרגלו דורכת לראשונה על אדמת חו"ל. הוא מתגעגע במיוחד לאינפורמציה מהימנה, מתמצנת, מוגשת בצורה הנכונה.

כשרכשה המערכת הנוכחית את העולם הזה עמדו לרשותה שני חדרים קטנים, שהספיקו בהחלט לשבועון של אז. אולם מיד עם הפיכת העתון לצורתו הנוכחית גדלה המערכת בצעדי ענק, והעבודה בשני חדרים אלה הפכה גיהנום. בכל זאת התעניינו בהם כמה חדשים.

ראשית השנה חלה הקלה קטנה במצב — המערכת עברה לזירה של שלושה חדרים. אולם גם חדרים אלה נתמלאו מיד. חברי המערכת הפריעו בעבודתם איש לרעהו. ביוחד ככלו אנשי החקר והכיתוב, שעבודתם דורשת ריכוז ושקט. מכיון שאיבון חמרת בעבודתם עובדים בממוצע 10 עד 12 שעות ביום, קל לתאר את המצב.

במשך חודשים הלמו החברים על המשרד החדש, שיכל חמשה חדרים, יאפשר לכולם לעבוד בשקט. אולם נדמה שהרובצת קללה על מערכת זו — היא גדלה בקצב יותר מהיר מאשר הנועת הבניה הישראלית. השבוע, כשנכנסה המערכת למשרדה החדש, נמצא שהיא עוברת גם על גדותיהם של כל חמשה החדרים. החשמלאי שבא לחבר את החשמל, שאל בתמהון: "מה זה, שבועון או עתון יומי?" ובאמת היה קשה להחליט: בתנאים הישראליים ליים דומה המערכת הנוכחית בהיקפה יותר לימון מאשר לשבועון.

